

Til: Sikkerhetsforums medlemmer og observatør

Fra: GR

Møtedato: **16.11.2016**

Møtested: Petroleumstilsynet

Møte

Sikkerhetsforums leder Anne Myhrvold ønsket velkommen. Agenda og referat ble godkjent. Fra møtet om Sikkerhetsforums arbeidsformer ble følgende oppsummert:

- Trepertssamarbeidet er både en forutsetning-, og en målsetting for Sikkerhetsforum
- Vi bør følge opp at tiltak blir gjennomført
- Arbeidsgrupper kan være et godt verktøy
- Vi må være fremtidsorientert, faktabaserte og konstruktive
- Sikkerhetsforum kan komme med anbefalinger

1. Hovedtema: **Rammebetingelsenes betydning for sikkerhet og arbeidsmiljø**

Hvordan unngå at endringer i kontrakter får uheldige konsekvenser for HMS?

Petroleumstilsynet v/ Jorunn Taraldsen og Elisabeth Lootz. [Lenke til presentasjon](#)

Petroleumstilsynet presenterte hva som er avdekket gjennom tilsyn med konsekvenser av endrede rammebetingelser. Etter 2013 har vi sett en markant økning i jobbusikkerhet, omorganiseringer og nedbemanninger. Ptil har vurdert hvordan operatør gjennom utforming av rammebetingelser (kontrakter) og oppfølging av entreprenører, har lagt til rette for redusert sikkerhets- og arbeidsmiljørisiko. Ptil har vurdert hvordan entreprenør har ivaretatt sitt ansvar for styring av sikkerhet og arbeidsmiljø. Samt hvordan arbeidstakermedvirkning ivaretas i utarbeidelsen av anbud/kontrakter.

Viktige spørsmål fulgt opp under tilsyn har vært:

- Hvordan sikres at entreprenør har tilstrekkelig kunnskap om innretningen i anbudsprosessen slik at de kan gi realistiske anbud?
- Står ansvar og oppgaver definert i kontrakt i samsvar med entreprenørens kapasitet og kompetanse til å ivareta dette ansvaret?
- Incentiver og KPIer– hva måles? Bidrar incentiver og KPIer til et høyt HMS nivå?

Ptil har funnet eksempler på:

- At kapasitet og kompetanse hos entreprenør ikke står i forhold til ansvar og oppgaver tildelt i kontrakt
- At KPI'er på effektivitet/tid kan få negative konsekvenser for HMS
- Manglende etterlevelse av tidsbegrensninger

- Utfordringer knyttet til fastpris – ad hoc oppdrag og tidspress
- Mangelfull oversikt over teknisk tilstand, vedlikeholdsbehov og modifikasjoner/utskiftninger av sikkerhetskritisk utstyr
- Varierende kultur for oppfølging av kontrakter mellom operatører: Dialogorientert versus kravorientert

Regelverkskrav om tilrettelegging for medvirkning ble gjennomgått.

Sikkerhetslitteratur om endringsprosessers betydning for sikkerhet og storulykkesrisiko, ble løftet fram. Herunder analyse av storulykke Texas City, 23.3.2005.

Kommentarer:

Det ble gitt uttrykk for at de fleste kjenner seg igjen i det bildet Ptil presenterte. Det ble sagt at dette var en meget god gjennomgang som bekrefter vårt inntrykk og at vi må ta dette på alvor.

Det ble stilt spørsmål om hvordan håndterer Ptil bekymringsmeldinger.

Petroleumstilsynet: Vi har en prosedyre for håndtering av bekymringsmeldinger. Vi har fulgt opp alle meldingene, men vi skal bli mer ryddige på vår tilbakemelding av bekymringsmeldinger fremover. Anonymiteten til varsler skal ivaretas. Det er mye arbeid på dette området for tiden.

Norsk olje og gass: v/ Knut Thorvaldsen:

Spørsmålet i agendaen: «Hvordan unngå at endringer i kontrakter får uheldige konsekvenser for HMS», er et underlig spørsmål. Dere burde heller spurt om det er noen problemstillinger knyttet til leverandørenes ivaretagelse av HMS? Endringene i kontraktene er ikke problemet. Leverandøren har også en plikt til å overholde de lovpålagte forpliktelser. Krav til styringssystemer er nedfelt i regelverk og aksepterte standarder.

Statoil: Vi må få til effektivisering og kostnadskutt for at denne industrien skal ha en fremtid. Hvordan skal vi gjøre endringene på en god måte? Det er klare krav i kontraktene til HMS. Vi ønsker dialog med leverandørene. Vi ønsker ikke kompromiss på HMS. Ny teknologi kan hjelpe oss. Mye kan og bør gjøres på bedre måter. Anskaffelsesprosessene innebærer møter med leverandørene. Vi ønsker leverandører som forteller oss om eventuelle utfordringer. Vi har et felles mål om å levere tjenester med høy HMS. VO tjenesten er en stor styrke.

ExxonMobil: Vi er nødt til å fortsette prosessene med å effektivisere og kutte kostnader. Kontrakter fornyes stadig. Nå er det hardere konkurranse.

Norsk Industri v/Berit Sørset:

God implementering og forståelse av regelverk er en viktig konkurransefordel for våre medlemmer. Regelverket er basert på funksjonskrav.

Industristandardene er en viktig del av rammebetingelsene. Vi har en stor dugnad på gang med å oppdatere NORSOK standardene. Det å oppdatere industristandardene er en krevende

og vanskelig prosess. Vi må ha standarder som er gode nok, slik at vi kan redusere antallet selskapsspesifikke krav. NI er også engasjert i utforming av standardkontrakter som skal dekke både nybygg og modifikasjoner etc. Dette gir et positivt sikkerhetsaspekt. Bygging av enheter og utstyr i Asia gir mange utfordringer under bruk og ved vedlikehold.

Ved et lavt aktivitetsnivå blir kompetanse og kapasitet kritisk. Mange går ut i arbeidsledighet. Kunnskapsbasen og kompetansen forvitrer. Kontinuitet og sikkerhet henger sammen. Muligheten for å ta inn nye lærlinger, svekkes også ved lavt aktivitetsnivå.

Nye vedlikeholds- og modifikasjonskontrakter baserer seg mer på kampanjebasert vedlikehold. Dette kan gi samkjørte team, men teamene kjenner ikke de ulike innretningene. Stedsspesifikk kunnskapen om innretninger og utstyr må ivaretas av oppdragsgiver.

Trening og opplæring er ferskvare. Ny teknologi kan gi muligheter for økt sikkerhet. Vi har høyt sikkerhetsnivå. God dialog er en forutsetning for å videreutvikle resultater.

IndustriEnergi v/Frode Alfheim

Vi ønsker et langt liv for petroleumsbransjen. Vårt omdømme er i spill. Den politiske oppslutningen om petroleumsnæringen endres. Vi har erfart 2 1/2 år med kutt. Dette har vært en dugnad. Det tærer på de involverte. Mange er slitne nå. Det er dårlig utsikter for 2017. Ubalanse i næringen. Operatørselskapene tjener gode penger, mens leverandørene sliter. Rigg-næringen har de tøffeste tidene. 40 000 jobber er borte. Nøkkelpersoner forsvinner. Vi kutter lærlinger, dette får innvirkning på undervisningsinstitusjonen. Fylkene legger ned opplæringsklasser innen vår sektor.

Vi har bygget ut mange felt. Det er få som ligger i planene fremover. Castberg bør bygges ut. Vi må jobbe sammen for å få opp flere aktiviteter.

Det har vært altfor mange alvorlige hendelser i det siste. Vi er nødt til å presisere at Ptil må være mer synlige i trepartssamarbeidet. Partsdialogen er vanskeligere nå enn for et år siden.

Sementeringspersonell offshore. SAFE v/ Roy Erling Furre.

SAFE sitt områdeutvalg for brønnservice har fremmet en alvorlig bekymring rundt kontraktskrav og utviklingen av arbeidsforhold for de som arbeider med sementering innen brønnservice. Nye kontrakter med bare en sementer er en sikkerhetsmessig utfordring. Det er ikke enkelt å få ut en ekstra sementer når det behøves. Resultatet blir lavere sikkerhet, tap av kompetanse, lavere kvalitet, dårlige barrierer ved brønnservice, dårligere vedlikehold av utstyr, reglene for restitusjon og hvile blir utfordret, etc.

Vi hadde en felles tilnærming til bemanning i 2002, hvor partene ga ut et felles skriv «vern om den daglige fritiden». Nå utfordres lærdommene som ble nedfelt i dette skrivet.

Petroleumstilsynet: Bekymringsmeldingen er til behandling og vi kommer tilbake til denne saken.

Konklusjon rammebetingelser v/ Sikkerhetsforums leder:

Det å unngå storulykker og arbeidsbetinget sykdom må være vår felles innfallsvinkel til rammebetingelser.

RNNP data fra 2015, samt de alvorlige hendelsene som har kommet opp i 2016, gjør at vi kontinuerlig må jobbe for gode rammebetingelser.

2. Tertiære redningsmidler, Lederne v/Hans Fjære Øvrum

Lederne påpekte at det er mangler ved opplæring på det tertiære redningsmidlet på innretninger offshore. Det ble spurt om opplæringscenter i Norge i dag har utstyr til, og trener i samsvar med krav nedfelt i NSOBs opplæringsplan. Det ble videre spurt om opplæringscenterne har utstyr som muliggjør kvalifisert opplæring?

Norsk olje og gass: NSOB har mottatt et brev fra Lederne. Dette vil bli behandlet av NSOB. Partene er med i NSOB, og vil bli med i behandlingen.

Petroleumstilsynet: Vi legger til grunn at fagplanene blir fulgt, og at den reelle kompetansen er til stede. Dette følges opp gjennom tilsyn. NSOB har saken. Sikkerhetsforum vil be om en status på dette arbeidet, når saken er behandlet i NSOB.

3. Områdeberedskap, SAFE v/Roy Erling Furre

For 15 år siden ble retningslinje 064 med tilhørende DFUer og ytelseskrav fastlagt. De sentrale parter var involvert i dette arbeidet som senere resulterte i at en stor del av beredskapsfartøyene ble fjernet og områdeberedskap ble etablert. Nå opplever vi at arbeidet med å endre områdeberedskap går for fort. SAFE ønsker at denne saken blir lagt frem for Sikkerhetsforum, slik at partene kan diskutere hvordan tre-partsarbeidet kan ivaretas. Vi er heller ikke blitt gjort kjent med om det foreligger beredskapsanalyser eller verifikasjon av disse.

Norsk olje og gass: Vi har retningslinje 064 for områdeberedskap. Den følger vi. Vi hadde involvering i Utsira området. Vi bruker 3. parts verifikasjoner. Vi følger retningslinjen. Vi evaluerer fartøy etc. Vernetjenesten har vært med. AMU er involvert. Vi har fått en bedre total beredskap, bedre SAR beredskap, bedre havovervåkning av skip.

Petroleumstilsynet informerte kort om tilsyn ved etablering av områdeberedskap. Arbeidstakermedvirkning er del av saksbehandlingen.

SAFE: Kan vi få oversendt dokumentasjon på dette?

Petroleumstilsynet: Ja, det kan skje via vanlig innsynsbejring.

4. Hendelser og granskinger, Petroleumstilsynet ved Anne Marit Lie, [Lenke til presentasjon](#)

- Goliat 25.6.16 – Alvorlig personskaade ved vinsjeoperasjon
- Sture 12.10.16 – H2S lekkasje
- Songa Endurance 15.10.16 – Brønnkontrollhendelse
- Staffjord A 16.10.16 – Brann i lastepumpe i utstyrsskaff

5. Sikkerhetsforum møtedatoer for 2017, samt hovedtema.

Følgende datoer ble besluttet:

Dato 2017	Hovedtema
16. februar, torsdag	Storulykkesrisiko
5. april, onsdag	Arbeidsmiljørisiko
27 april, torsdag	RNNP data
27. april pressekonferanse	RNNP data
7. juni, onsdag	Møte Sikkerhetsforum: Partssamarbeid og medvirkning
8. juni, torsdag	Årskonferansen, Clarion Hotel
27. og 28 september, onsdag og torsdag	Bedriftsbesøk
15. november, onsdag	Rammebetingelsenes betydning

6. Sikkerhetsforums årskonferanse, Petroleumstilsynet v/ Gudmund Rydning

Programkomiteen, som har hatt sitt første møte, består av: Cecilie Sjøland (LO), Roy Erling Furre (SAFE), Janike Amundsen Myhre (Norges Rederiforbund, Odfjell), Jakob Sømme (Norsk olje og gass, Statoil), Gudmund Rydning (Petroleumstilsynet). Dato og sted er fastsatt til torsdag 8. juni, på Clarion Hotell Stavanger. Vi forventer innspill fra Sikkerhetsforum på tema og foredragsholdere. Foreløpige forslag til tema for konferansen:

Læring: Hvilke saker har vi lært mest av, og hvilke tiltak har ført til størst forbedring? Hva har vi lært av alle hendelsene i den senere tid? Hvordan lære best mulig fremover?

Den norske modellen, partssamarbeid: Det har kommet en ny rapport om medvirkning og medbestemmelse fra AFI, Medbestemmelsesbarometeret 2016: <http://www.hioa.no/Aktuelle-saker/Medbestemmelsesbarometeret-2016>. Det kan jo være temaer i rapporten som evt kan danne grunnlag for noen foredragstema.

Ordsifte:

Læring er et godt tema. Både læring av alvorlige hendelser, samt læring av de gode historiene. Det er viktig å løfte fram suksesshistorier også.

Kompetanse og kapasitet kan bli en utfordring i fremtiden. Rekruttering, skoleverket, lærlinger, kompetanseutvikling, fylkeskommunene, etc. kan være et relevant tema.

Det å få et overordnet bildet av framtidsutsiktene, langtidsperspektivet, er alltid interessant.

Den norske modellen kan være et godt tema. Verdien av det å kunne si ifra, åpenhet, tillit, samarbeid. Utfordres modellen vår av globalisering, oljepriser, eller har vi en robust modell?

Vi må få opp positiviteten i næringen og på konferansen.

Sikkerhetsforum eier konferansen. Vi må få fram hva vi driver med? Større synlighet for medlemmene. Kanskje bør vi dele ledelsen av konferansen i tre og på den måten få fram at vi er et trepartsforum.

Lik lest som før. Finne spissingen og gode foredragsholdere. Deltakelse: Både ledelse, tillitsvalgte og VO bør være til stede. Invitasjonen bør reflektere partssamarbeidet.

7. Risiko/barrierestyling. Notat. Petroleumstilsynet v/ Finn Carlsen

Overordnet hensikt med notatet er å tydeliggjøre krav i regelverket, samt å ta inn erfaringer som er gjort. Vektlegge menneskelige og organisatoriske barriere. Notatet skal behandles i Regelverksforum 1. mars. Notatet er fremdeles under arbeid. Vi ønsker å følge opp alle gode initiativ innen risikostyring. Det blir møter med partene om dette notatet.

Spørsmål: Får vi notatet til kommentering?

Ptil: Ja, det blir en høringsprosess i regi av Regelverksforum.

8. Runden rundt bordet:

Norges Rederiforbund: Vi har hatt en gjennomgang av våre utvalg og møteplasser. Det blir endringer på strukturen grunnet ressursituasjonen i de enkelte selskapene. Det skyldes manglende oppdrag og oppsigelser. Det arbeides aktivt med å styrke Drifts- og Miljøutvalget (DMU) med flere medlemmer utover de 8 selskapene som er med i dag. Det er fornyet oppmerksomhet rundt risikostyring av brønnkontrollhendelser. DWH, Songa Endurance.

Norsk olje og gass: Alle hendelsene gir grunn til bekymring. Omdømme til næringen er betydelig svekket.

SAFE: Det blir konferansen på Sola i morgen om Aleksander Kielland ulykken. Det er fortsatt mye å lære av denne saken.

Petroleumstilsynet: Informerte om gjennomført tilsyn mot forpleiningsområdet.

SAFE: Sture, 2012. H2S-sak. Har vi glemt risikoen? Sfs laget en anbefaling, åndedrettsvern.

Fellesforbundet: Vi må snakke positivt om næringen vår. Vi har et omdømmeproblem.

El & IT Forbundet: 40 000 oppsagte setter sitt preg på hverdagen.

IndustriEnergi: Det skjer mye negativt for tiden. Næringens omdømme er viktig. Vi må kunne snakke om alt det negative vi erfarer på denne arenaen. Politiske beslutninger skal fattes om Barentshavet, Lofoten Vesterålen. Vi må dokumentere at vi er verdensledende innen HMS. Dagens møte har vært veldig bra. Vi må følge opp. Norsk olje og gass må ta dette videre.

ASD: Veldig bra møte. Spennende og viktig dag. Regjeringen har nedsatt et nytt utvalg for å se på varslingsvernet. Utvalget skal levere mars 2018.

LO: Veldig interessant dag. Gode innlegg. Vi er bekymret. Vi må ha tiltak og handlingsplaner. Vi er involvert i et stort arbeid med grenseverdier for kjemikalier.

NI: Landanleggene har møte i morgen. Vi la nylig fram et veikart for prosessindustrien. Området for Vedlikehold og Modifikasjon skal ha nytt møte i desember. Vi ser på hva vi kan påvirke. Psykososialt arbeidsmiljø er også et viktig tema. Arbeidsmedisinsk utvalg er involvert for å se på hvordan arbeidstakerne skal beskytte seg mot gasser.

IE: Godt møte. Men hva skjer nå? Tiltak?

Petroleumstilsynet orienterte om aktuelle tema som: - bekymringsmeldinger, - behov for flere oppsummeringer fra tilsynsaktiviteter, - IKT sikkerhet (40 tilsyn er gjennomført), - plugging av brønner, - utslipp til sjø, - teknologiutvikling, - topplederkonferansen 29. november.

Det har vært et nyttig og krevende møte. Dette er det vanskeligste temaet Sikkerhetsforum har. RNNP er fundamentet. Enkelthendelser er en del av bildet. Omdømme er viktig. Men vi må også få fram hendelser og bekymringene. Det går an å effektivisere og samtidig forbedre sikkerheten.

Til stede:

Petroleumstilsynet (Ptil): Anne Myhrvold, Finn Carlsen, Erna Skorge, Gudmund Rydning

Norsk olje og gass: Knut Thorvaldsen, Øystein Arvid Håland, Dag Heiret

Norsk Industri (NI): Berit Sørset, Thorbjørn Jensen, Kari Svendsbø

Norges Rederiforbund (NR): Øyvind Jonassen, Janike Amundsen Myre

Landsorganisasjonen i Norge (LO): Cecilie Sjøland,

SAFE: Halvor Erikstein, Roy Erling Furre

Lederne: Hans Fjære Øvrum

De Samarbeidende Organisasjoner (DSO): Morten Kveim

IndustriEnergi (IE): Henrik Solvorn Fjeldsbø, Frode Alfheim

Fellesforbundet: Mohammad Afzal

El & IT Forbundet: Terje Hansen

Arbeids- og sosialdepartementet (ASD): Tone Kjeldsberg;

Til stede på enkeltsaker:

Petroleumstilsynet: Jorunn E Taraldsen, Elisabeth Lootz, Anne Marit Lie, Rune Solheim, Jan Ketil Moberg,